

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 99

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"אֶז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ד' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ"

כשאדם עושה מצוה אליהו ומשיח כותבים והקב"ה חותם
דרשת הרב אמנון יצחק לשבת הגדול

שלקחו את הילדים שלהם וזרקו אותם ליאור, אותם המצרים ששיקעו את ילדיהם בטיט ואותם המצרים שעינו ושיעבדו אותם והקב"ה אומר לעם ישראל רוצים שחרור? שימו את האלהים שלהם על המנגל! ועמ"י עושה את זה במסירות נפש. זה היה ביום שבת - שבת הגדול.

עוד מצוה אמר הקב"ה: כולם צריכים לעשות ברית מילה ולצאת לדרך. גם לצאת למדבר אחרי ברית מילה זו סכנה גדולה מאד.
 ע"י זה שעם ישראל נכנס בבריתו של הקב"ה ושרף את אלוהי מצרים את העבודה זרה שבזה יש את טיהור המחשבה, וע"י ברית המילה שהיא טהרת הגוף, כשהמחשבה טהורה והגוף מוכן להמסר לעבודתו יתברך עמ"י זכאי לצאת ממצרים. **"בְּדַמֵּי חַיִּי... בְּדַמֵּי חַיִּי.."** שני דמים במסירות נפש.

אם גם אנחנו נחליט שאנחנו שורפים בדעתנו על "המוקד" את כל התרבויות הזרות ליהדות ואנחנו לא הולכים יותר בדרכי הגוים ובחוקותיהם, אלא הולכים בדרכי התורה הקדושה ואשר אין לנו עוד מלכדה, נקיים מצוותיה והלכותיה ונשליך את כל הנוגד את היהדות ונטהר את המחשבה ואת המעשים, לא יאונה גם לנו שום רע כאבותינו משום גורם אנושי ורוחני. ואבינו שבשמים יוביל אותנו והוא יגאלנו וישלח לנו את משיח צדקנו מהרה אם נבין שאבותינו יכלו לעשות זאת במצרים במסירות נפש, הרי שאנחנו

שבכך הקב"ה פוסח עליכם' (מ"ר שמות פרשה טז פסקה ב)
 קחו את אלהיהם של מצרים, שהוא הכבש - הטלה, זהו מזלם וזה כחם עפ"י

אמונתם. קשרו אותו בכרעי המטה ארבעה ימים כדי שהמצרים ישמעו את האלהים שלהם פועה מה.. מה.. ואחד ישאל את השני אה... שמעת את האלהים שלנו בוכה בביתו של העברי? לאחר ארבעה ימים אומר הקב"ה: אני רוצה שתשחטו אותו, אבל תכניסו לאלהי מצרים סין מצד לצד. ותצלו אותו על המנגל **"צְלֵי אֵשׁ"** (שמות יב ח) לעיני כל מצרים **"וְעַצֶּם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ"** (שמות יב מו) והם יראו ויריחו את האלהים שלהם נשרף.

להשתומם על סכנת הנפשות שיש בצעד כזה? עם ישראל היה עם נשלט מאות שנים, המצרים רודנים עריצים,

במה נסתם פיהם של המקטרגים ביציאת מצרים?

בשעה שהקב"ה בא לגאול את ישראל ממצרים. באו המקטרגים ואמרו: איך אתה משחרר אותם? אלו המצרים, עובדי עבודה זרה וגם אלו ישראל, עובדי ע"ז. כמה נשתנו אלו מאלו שאתה רוצה לשחררם מעבודת לחירות? והלא באותה שעה היו ישראל בבחינת **"וְאֵת עַרְם וְעִרְיָהּ"** (יחזקאל פרק טז) מן המצוות. מה עשה הקב"ה בכדי לשחרר את בני ישראל? צוה אותם שתי מצוות: מצות קרבן פסח ומצות מילה ובזכות דם פסח ודם מילה, **"וְאָמַר לָךְ בְּדַמֵּי חַיִּי וְאָמַר לָךְ בְּדַמֵּי חַיִּי"** (יחזקאל טז ו). וככתוב: **"כִּבְּרֵם בְּרִיתָהּ שְׁלַחְתִּי אֶסְרִיךָ מְבוֹר"** (זכריה ט יא).

מדוע נצטוו ישראל בשתי מצוות קשות אלו שיש בהן מסירות נפש ולא במצוות קלות יותר כדי ליתן להם זכיות ויתרון על המצרים כדי לפדותם ממצרים? אלא, בקרבן פסח ישנה המרידה במצרים באמונתם ובתרבותם תוך בזוי אלהיהם וכל היקר להם בהתרסה גלויה לעיני כל, תוך מסירות נפש שלא תיאמן.

ובמצות המילה יש את קבלת עול מלכותו יתברך עליהם תוך סכנת נפשות ממש טרם יציאתם למדבר השומם ללא משען ומשענה כתנאי מסע קשים כשהם מטופלים בילדים רכים.

הקב"ה צוה? **"מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח"** (שמות פרק יב) **"מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם"** - כלומר משכו ידיכם מעבודת כוכבים וקחו לכם צאן ושחטו אלהיהם של מצרים ועשו הפסח

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

שמחת החג בימינו מן התורה?

שנאמר בתורה: **"וַיְחַגְּגוּ אֹתוֹ חַג לְד' שִׁבְעַת יָמִים"** (ויקרא כג מא) ואינו יכול להקריבו בטומאה.

והוסיפו לשאול בגמ': הרי ביום שביעי של פסח יטהר כבר מטומאת המת שטמאווה בערב פסח ויוכל להקריב בשביעי של פסח עולת חגיגה? ותיירצו: שדעת עולא; שאם ביום ראשון של פסח לא היה ראוי להקרבת שלמי שמחה, אינו יכול להקריבו גם בשאר ימי הפסח, שכל ימי הפסח הרי הם לענין קרבן עולת חגיגה תשלומין של יום הראשון ואם לא היה ראוי ביום הראשון אינו מקריב גם בשאר ימים, למרות שבאותם ימים אינו טמא.

הוכחה מדברי הגמ' לנידון הנ"ל

ב'שאלת אריה' (סימן סה) דן; למה אין הגמ' מיישבת שאי אפשר לטמאותו במת משום שלא יוכל להקריב שלמי שמחה כל ששת ימי הפסח? ולא יועיל בזה מה שיוכל להקריב ביום השביעי, שהרי מצות **"וַיִּשְׁמַחְתָּ בַּחֲגֵךָ"** נהגת בכל יום משבעת ימי החג ואין יום שלאחריו תשלומין ליום שלפניו, אלא כל יום ויום מצוה בפני עצמו לשמוח בו על ידי הקרבת שלמי שמחה.

ומתוך כך מוכיח 'השאלת אריה'; שמצות **"וַיִּשְׁמַחְתָּ בַּחֲגֵךָ"** אפשר לקיים גם בשאר מיני שמחות, אף על פי שבדאי יש מצוה מן המובחר לקיים את המצוות ב'שלמי שמחה', אך כשאי אפשר הרי הוא מקיימה מן התורה בשאר מיני שמחות כבשר ויין וכדומה. ולפי זה אף בזמנינו שאין יכולים לעלות ולהקריב את שלמי שמחתינו, מכל מקום עדין מצוה מן התורה לשמוח בשאר מיני שמחות בבשר ויין ולנשים במיני צבעונין ולתינוקות בקליות ואגוזים והכל הוא חובה מדאורייתא. ■

הצבור טמאים וממילא יעשו את הפסח בטומאה). **'עולא אמר: "שולחין אחד מהן לדרך רחוקה"'**. (שאם אחד בדרך רחוקה הרי הוא פטור מעשיית קרבן פסח וממילא אינו נכלל בחשבון מחצה הטהורים ונמצא שהטהורים מעוט הן ומקריבים את הפסח בטומאה).

למה לא 'לטמאו במת'?

ושאלו בגמ': למה הוצרך עולא לשלוח

אחד בדרך רחוקה **'טמאנו בשרץ'** (וכדעת רב) ותיירצו **'קסבר שוחטין וזורקין על טמא שרץ'** (וכיון שכן, הרי הוא כטהור לענין קרבן פסח ונמנה במנין הטהורים שהם מחצה).

והוסיפו לשאול: **'זיטמאנו במת'**, (כלומר; שנטמא אחד מהטהורים על ידי מגע במת, שזו טומאה הנמשכת שבעה ימים ושוב אי אפשר לשחוט את הפסח ולזרוק עליו ובזה יהיה הכרעה שרוב הצבור יהיו טמאים על ידי שהוספנו את האחד הזה שטמאנו אותו במת) ותיירצו; שאם כן **'מדחהו אתה מחגיגתו'**, שהרי הוא חייב להקריב בפסח עולת חגיגה,

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

פסחים דף פ.

שאלה: רצוני לברר: בזמן הזה שאין לנו מזבח להקריב עליו שלמי שמחה, האם מצות שמחה בחג כבשר ויין היא חובה מן התורה?

תשובה: כתב הרמב"ם (הלכות שביתת יום טוב פרק ו הלכה יז): **'שבעת ימי הפסח ושמונת ימי החג עם שאר ימים טובים כולם אסורים בהספד ותענית וחייב להיות בהן שמח וטוב לב הוא ובניו ואשתו ובני ביתו וכל הנלוים עליו שנאמר: "וַיִּשְׁמַחְתָּ בַּחֲגֵךָ"** (דברים טז יד). ומוסיף הרמב"ם: **'אף על פי שהשמחה האמורה כאן היא קרבן שלמים כמו שאנו מבארין בהלכות חגיגה, יש בכלל אותה שמחה לשמוח הוא ובניו ובני ביתו כל אחד ואחד כראוי לו'**.

ומקור דברי הרמב"ם הוא מדברי הגמ' בפרק ערבי פסחים (קט). ויש לברר האם בזמן הזה שאין אנו מקיימין מצות שמחה על ידי הקרבת שלמי שמחה, האם חובת שמחה שכתב הרמב"ם חייב להיות בהן שמח וטוב לב, האם היא חובה מן התורה או מדרבנן?.

עשיית קרבן פסח בטומאה

בדף פ' ע"א; **'איתמר: היו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין'**, (שאם היו רוב ישראל טמאין, הרי הם עושין את הפסח בטומאה, אך אם ישראל שבאו להקריב את הפסח היו מחציתם טהורין ומחציתם טמאין) **אמר רב מטמאין אחד מהן בשרץ'**, (שעל ידי זה יהיה רוב

שבת הגדול

"שֶׁה לְבֵית אֲבֹת שֶׁה לְבֵית"

פרסום שחיטת הפסח נחשב כמעשה עצמו והוא שעמד לבני לצאת ממצרים. ע"פ רבי אריה ליב ציניץ מפלאצק זצ"ל מספר 'ברכת השיר'

כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל 'לְאָמֹר'. הגם שכולם לא יזכו בלקיחה עצמה מי שאינו לוקח בעצמו, יאמר ויפרסם למצרים וגם הוא יחשב מן הנמנין לשחוט.

וזהו: "וַיִּקְחוּ לָהֶם" שרבים אשר אין לוקחין בעצמם יאמרו שיקחו להם אחרים. ומה שאין לוקחין בעצמם היינו משום ש"שֶׁה" אחד "לְבֵית אֲבֹת" לרבים ואם כן די שיקח אחד מהם ה"שֶׁה" וה"לְבֵית אֲבֹת" יעלה כאילו הקריבו. ■

שכולם ימשכו "שֶׁה" אחד ואיך היתה להם זכות לצאת?

לכן יש לומר שנצטוו כל אחד ואחד לפרסם זאת, היות שגם מי שמפרסם את מעשה לקיחת ה"שֶׁה" הוא מן הנמנין על "שֶׁה" הפסח ומשתתף עם הזולת והפרסום נחשב לו כאילו משך בעצמו גם הוא ה"שֶׁה" לשחוט.

וזה רמוז בנאמר (שמות יב ג): "דָּבְרוּ אֵל"

מפני מה נקרא שבת הגדול? מפני נס גדול שנעשה בו, שפסח מצרים היה ולקחו כל אחד שה לפסחו לשחטו והיו שיני המצריים קהות ולא יכלו לומר להם דבר.

ובודאי שעמדה להם מה שמסרו נפשם בלקיחת הצאן לשחטו, שהיו עובדים להם מצרים. וזכות זו היא שעמדה להם בצאת ישראל ממצרים, כי היו צריכים לזכות לצאת ממצרים. לכאורה כל אחד מישראל היה צריך זכות זו, כי העולם נדון אחר רובו והרי בודאי כמה וכמה אנשים נמנו על פסח אחד, שאי אפשר

עלי הגיון

"זאת תורת העולה הוא העולה"

יש הפרש גדול בין מצוה העולה מאליה לבין זו הנזקקת שאחרים יעלו אותה. ע"פ 'הסנדלר' רבי משה יעקב הכהן רביקוב זצ"ל

והיה זה בלי כונה או מחשבה קדושה, אז לא יוכלו לעלות וישארו באויר למעלה ואם אותו אדם אחר כך ילמד איזה למוד כראוי או יתפלל כראוי, אזי אותו האחרון מושך את הראשונים ומעלה אותם עמו. כי כל האותיות של התורה והתפילה הם אורות גדולים.

לכן אל יאמר האדם למה לי לדקדק כל כך בקדושת התורה והמצוות בענין המחשבה וכיוצא בזה שתהיה שלמה מכל צד, שהרי היא עולה עם שאר מצוות השלמים - זה אינו כך. ודאי יש הפרש גדול בין העולה מאליה לבין העולה עם אחרים המושכים אותה, לכן צריך אדם להשתדל לעשות למוד התורה וקיום המצוות בשלמות שלא יצטרכו לעזר זולתם.

וזהו שכתוב: "זאת תורת העולה" (ויקרא ו ב) שצריכה להיות "הוא העולה" מצד עצמה ואינה צריכה להזדקק לעזר אחרים שיהיו מושכים אותה ועולה - זהו עילוי המעולה והנבחר. ■

משל לספינה של אש קיטור אשר הולכת בים במרוצה רבה, שאם יקשרו עמה גם ספינה פשוטה, תהיה מושכת אותה עמה במרוצה גדולה. וכן מרכבה אשר הולכת ביבשה. ולכן מתפללים תמיד על כל מצוה בתחילה ותעלה לפניך מצוה זו עם שאר מצוות בניך היודעים והמכוונים כהוגן.

נמצא לפי זה שיש שני מיני עליות בתורה ומצוות: האחת היא השלמה שיכולה לעלות לבדה בלי סיוע ולווי שתלויה עם של אחרים. והשניה היא החלושה אשר אינה יכולה לעלות אלא אם תתלוה עם אחרת שתהיה מושכת אותה.

וזה לפעמים יהיה גם באדם אחד בעצמו שאם למד איזה למוד או התפלל

יש בני אדם שאין כחם בתורה ובמצוות ומשתדלים בכ"ז לעלות למעלה להתקבל לרצון לפניו יתברך. מאחר שאין תורתם ומצותם שלמה בקדושתה כראוי, הם חלשים מאד, כי ניתן לקטרג עליהם ולכן אין בכחם לעלות לבדם וצריך ליתן להם סיוע.

לעומת זאת יש אנשי אמת יראים ושלמים, אשר תורתם ומצותם שלמה ונקיה ואין בה שום דופי ותורתם ומצותם תיכף בוקעת ועולה למעלה ועולה לרצון לפני ה' ולא יארע לה שום עכוב מן המקטרגים. ולכן אמרו שיותר טוב לאדם לעשות מצותו עם הצבור ביחד וכן ללמוד תורה עם רבים ביחד

כדי שלא יבצר מן הרבים להיות ביניהם אחד מן השלמים ואם יתחברו עמו תורה ומצוות של אחרים אזי תורתו ומצותו אשר בוקעת ועולה מושכת עמה את כל אותם הנלוים עמה.

פרשת 'צו'

"..זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה.."

האות מ' במלה "מוקדה" היא זעירא ובאה לרמז, שאת הלהט של היהודי לעבודת ד' לא צריך לראות בחוץ

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד ל'גנזי המלך'

"צו את אהרן ואת בניו לאמר..." (ויקרא ו ב)

ספר 'אוצר המאמרים' מביא מדרש: אחרי המופתים של קריעת ים סוף, מלחמת עמלק והקמת המשכן, ישב משה רבינו בביתו. אמר לו הקב"ה: מה אתה יושב, יש לפניך עוד מלאכה כבדה מכולם, היינו ללמד לישראל סדר הקרבנות.

אומר ה'בית אהרן': אצל הצדיקים, יש עוד מלאכה כבדה מכולם והיא ללמד לישראל איך לעבוד את ד'. כמו שמובא בשם הרה"ק רבי שלמה מקרלין זצ"ל שאמר שהמופת הגדול שבמופתים הוא להכניס נקודה בתוך יהודי, שידע להגיד מלה לפני הקב"ה.

"צו את אהרן ואת בניו לאמר..." (ויקרא ו ב)

אומר רש"י: "צו את אהרן" - אינן צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות. אמר רבי שמעון: ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש בו חסרון כיס'.

אומרת הגמרא (סנהדרין צז.): 'אינן בן דוד בא ..עד שתכלה פרוטה מן הכיס'.

מביא 'אוצר המאמרים' בשם 'כנסת יחזקאל': 'אינן בן דוד בא ..עד שתכלה פרוטה מן הכיס', דהיינו; במקום שיש בו חסרון כיס יבוא משיח. וזה בא לזרוז אותנו שנכין עצמנו לבוא המשיח, שלא יהיו בזיונות.

ה'שפת אמת' אומר: הדברים אמורים לגבי תקופות הגלות הקשות ביותר,

כאשר שונאי ישראל מקפחים את פרנסתם של ישראל ומכלים את פרוטתם מן הכיס, שאז קיום התורה והמצוות כרוך בנסיגות קשים ומרים ביותר, לפי שדאגות הפרנסה והמאבק התמידי בעבור פת לחם מקשים מאד על שמירת היהדות. לפיכך חייב אדם לזרוז עצמו ביותר בזמנים כאלו ולהתחזק בנפשו, למען יוכל לעמוד בנסיון...

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה..." (ויקרא ו ב)

ידוע מה שאומר הרמב"ן: כי כל עיקרו של קרבן הוא שיראה החוטא כיצד שוחטים את הקרבן, זורקים את דמו ושורפים את איבריו ויחשוב בלבו שבאמת היה הוא בעצמו ראוי לכל זה.

וזה מה שאומר הפסוק: "צו את אהרן ואת בניו לאמר", שהם יגידו לכל מי שמביא קרבן ש"זאת תורת העלה הוא העלה" - עליו לדעת שבעצם הוא צריך להיות על ה'מוקדה', על המזבח, כל הלילה. אם יבין זאת האדם, כי אז ישפר את מעשיו וקרבתו יהיה לרצון לפני הקב"ה.

"זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הפקר ואש המזבח תוקד בו" (ויקרא ו ב) האות מ' במלה "מוקדה" היא זעירא.

הרבי מקוצק אומר כי מ' זעירא באה לרמז, שאת ההתלהבות והלהט של היהודי לעבודת ד' לא צריך לראות בחוץ, הם לא צריכים להיות בולטים אלא חבויים בלבו פנימה.

ומביאים בשם ה'שפת אמת': הגמרא אומרת (סוכה כ"ח): 'שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן, שלשים מהן ראויים

שתשרה עליהן שכינה כמשה רבנו ושלשים מהן ראויים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון, עשרים בינונים. גדול שבכולן - יונתן בן עוזיאל, קטן שבכולן - רבן יוחנן בן זכאי.

אמרו עליו על רבי יוחנן בן זכאי שלא הניח מקרא ומשנה גמרא, הלכות ואגדות דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, קלים וחמורים וגזרות שוות, תקופות וגימטריאות, שיחת שירת מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים, משלות כובסין, משלות שועלים. וכן לא הניח דבר גדול ודבר קטן. מהו דבר גדול - מעשה מרכבה ודבר קטן - היות דאביי ורבא...

אומרת הגמרא: וכי מאחר שקטן שבכולן כן! גדול שבכולן על אחת כמה וכמה!! אמרו עליו על יונתן בן עוזיאל; בשעה שיושב ועוסק בתורה כל עוף שפורח עליו מיד נשרף'.

אם אלה היו התלמידים וכה גדולה היתה מעלתם, עד שאצל ריב"ע כל עוף שהיה פורח מעליו בשעה שלמד נשרף, צא וחשוב מה קרה כאשר רבם הלל הזקן, היה לומד? אצל הלל הזקן, לא היה עוף הפורח מעליו נשרף כלל וכלל, שכן האש היתה יוקדת בקרבו פנימה, הוא היה אוצר בתוכו את כל הקדושה ומבחוץ לא היה הדבר ניכר...

האם לדעת את כל 'הויות דאביי ורבא'.., את הש"ס כולו, נחשב ל"דבר קטן"?

אמר רבי ברוך בר: אדם ראה ילד נופל לים סוער, לא היסס לרגע, קפץ פנימה תוך סכון עצמו והציל את הילד. ספור אחר: יהודי רעב הלך ברחוב ופגש מאן דהו. אמר לו שהוא רעב ואינו מכיר איש במקום ובקש ממנו עצה היכן יוכל להשיג אוכל להשביע את רעבונו. הזמין אותו היהודי לביתו לסעוד את לבו באוכל המועט שיש לו.

הלכה

"וַיֵּצֵק מִשְׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אֶהֱרֹן.."

האם מותר לספר ולסדר את הזקן?

הגאון רבי חיים קניבסקי נשאל מדוע מגדלים זקן. והסביר שלפי ההלכה אסור לגלח בתער. ואילו לגבי גילוח, יש בזה מחלוקת ראשונים האם זה כעין תער, או לא. ומכל מקום, גילוח בסם לכאורה מותר.

אבל רבי יונתן בן עוזיאל כותב על הפסוק: **"וְלֹא יִלְבַּשׁ גִּבֹר שְׂמֶלֶת אִשָּׁה"** (דברים כב ה), שלא יספר אדם שיער פניו כדי שלא יראה כמו אשה. והחת"ס מביא אותו להלכה. (וי"א שזה מקור הקפדתם של יהודי הונגריה שלא לגלח את שיער שפמם).

זה על דרך הפשט, אך לפי הקבלה יש להקפיד שלא לגלח כלל את שיער הזקן.

הגאון רבי יצחק זילברשטיין הביא הוכחה להתיר לסדר את הזקן מן הגמרא במסכת הוריות (יב.): **"תנו רבנן: כִּשְׂמֹן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יֵרֵד עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֶהֱרֹן שִׁירָד עַל פִּי מְדוּתָיו"** (תהילים קלג ב), כמין שתי טפי מרגליות היו תלויות לאהרן בזקנו (טיפות שנשארו על זקנו ממשיחת משה אותו). אמר רב פפא: **"תנא, כשהוא מספר עולות לו ויושבות לו בעיקר זקנו"**. דהיינו, כשהיה מספר את הזקן היו הטיפות עולות לו במעלה הזקן.

ממשיכה הגמרא ואומרת: ועל דבר זה היה משה דואג, אמר: **"שמא חס ושלום מעלתי ב'שִׂמֹן הַמִּשְׁחָה'?** יצתה בת קול ואמרה לו: **"כִּשְׂמֹן הַטּוֹב.. כְּטַל חֶרְמוֹן"**, מה טל חרמון אין בו מעילה, אף שמן המשחה שבזקן אהרן, אין בו מעילה!". ועדין היה אהרן דואג, אמר: **"שמא משה לא מעל, אבל אני מעלתי?"**. יצתה בת קול ואמרה לו: **"הִנֵּה מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים שְׂכַת אַחִים גַּם יְחַד"** (תהילים קלג א) מה משה לא מעל, אף אתה לא מעלתי!". ■

הקדשים'

כלי חרס שאינו פולט - חייב שבירה. כלי נחושת - חייב בהגעלת כלים.

שואל ה'פניני קדם' בשם בעל 'שואל ומשיב', רבי יוסף שאול נתנזון: לכאורה לפי שיטת רבנו תם (ע"ז עה). שלינת לילה פוגמת, ממילא מדוע צריך לשבור את כלי החרס, הלא אם עבר עליהם לילה, הרי זה נותן טעם לפגם ושוב אין כאן בליעת איסור.

והתשובה: אומרת המשנה (אבות פרק ה, משנה ה): **כִּי עֲשֶׂה נְסִים נַעֲשֶׂה לְאַבֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ**. ואחד מהם - **שְׁלֵא הִסְרִיחַ בְּשֵׁר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם**. ובכלי המדובר בפסוק, בושל בשר קדש ולכן אע"פ שעבר עליו הלילה טעמו לא נפגם ולכן טעון שבירה.

"אם על תודה יקריבנו.." (ויקרא ז יב) אומרת הגמרא (רה יז): **"ד', ד' - אני הוא קודם שיחטא האדם ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה"**.

ואומר רבינו תם (בתוס', שם): **"שני שמות הראשונים הם שני מדות. כדאמרין הכא: אני ד' קודם שיחטא לרחם עליו ואני מרחם עליו לאחר שיחטא אם ישוב. ד' - מדת רחמים הוא"**.

שואל הרא"ש: לפני שיחטא האדם - לשם מה צריך את מידת הרחמים?

מתרץ הרא"ש: אף על פי שגלוי לפניו שעתידי האדם לחטוא, בכל זאת מתנהג עמו במידת הרחמים, כי עתה עדין לא חטא.

שואל רבי מרדכי מן: ואיך האדם לא חטא?

אלא אמרו חז"ל (קדושין ל:): **"יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום.. ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו"**. דהיינו, כבר מלכתחילה היתה מידת הרחמים, זה שהאדם לא חטא, זה גופא רחמים.

בדרך זו אומר 'דברי שער חיים' (מובא ב'מעיינה של תורה'): מובא במדרש תנחומא (פר' אמור סימן יד): כי **'לעתיד לבוא כל הקרבנות כולן בטלין וקרבת תודה אינו בטל לעולם'**. ומדוע? כי מי שלא חטא בחייו, אינו צריך להביא קרבן ורק על הזכות הזאת כשלעצמה הוא חייב להודות לקב"ה ולהביא לפניו קרבן תודה, על אשר שמר עליו מן החטא... ■

איזה מעשה גדול יותר?

אם אדם רואה ילד טובע, בודאי יקפוץ ויציל אותו, בלי שום מחשבה. זה "דבר קטן". אבל יהודי שאומר לך כי הוא רעב, יכול אתה לשלוח אותו ל'בית התבשיל', יכול אתה לתת לו כמה שקלים ולצאת ירי חובה. אבל אתה גם יכול להביא אותו אליך הביתה ולתת לו לאכול משלך - זה

"דבר גדול". זה אינו דבר טבעי, יש כאן התנהגות המצריכה מחשבה.

לכן ידיעת התורה ב'היות דאביי ורבא', נחשבת כ"דבר קטן", כי כל יהודי חייב לדעת זאת, זה המינימום...

"וּפְשַׁט אֶת בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה... וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּקְרָד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה.." (ויקרא ו ד-ה)

אומר ה'פרדס יוסף' בשם רבי מאיר מפרמישלאן זצ"ל: יש כאן רמז לאדם. **"וּפְשַׁט אֶת בְּגָדָיו"**, יבוא יום שהאדם עוצם את העינים ואז מסירים מעליו את הבגדים. **"וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים"**, אלו התכריכים. **"וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל מְקוֹם טְהוֹר"**, מוציאים את הגופה ושמים אותה במקום טהור, בבית החיים. ואחר כך עולים למעלה, שם נידון האדם על חטאיו באש הגיהנם, **"וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּקְרָד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה"**.

"וְכִלֵּי חֶרֶס אֲשֶׁר תִּבְשַׁל.. יִשְׁבֵּר וְאֵם בְּכֵלֵי נְחֹשֶׁת בְּשִׁלָּה וּמִרְק וְשֹׁטֵף בְּמַיִם" (ויקרא ו כא)

אומר רש"י: **"יִשְׁבֵּר"** - לפי שהבליעה שנבלעת בו נעשה נותר והוא הדין לכל

"אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ד' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ"

"אני יכול לצאת מהמאסר" ולגאול אתכם בגאולה השלמה וזה רק תלוי בנו יהודים יקרים.

"ויכתב ספר זכרון"

בילקוט כתוב (ילקוט שמעוני מלאכי פרק ג סימן תקצ): **'רב כהנא אמר בשם רבי לוי: לשעבר אדם עושה מצוה והנביאים כתובה' ראובן עשה מצוה - כתבו עליו בתורה. אהרן עשה מצוה - כתוב בתורה. בועז עשה מצוה - כתוב בתורה. נביאים, נביא היה כותב, זה נכתב בספר התורה, או בכתובים, או בנביאים. אבל 'עכשו שאין נביאים מי כותבה? אדם עושה מצוה, מי כותב אותה? אליהו ומלך המשיח כותבים והקב"ה חותם על ידיהם' זהו שכתוב: **'אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ד' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשְׁבוּ ד' וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי ד' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ'** (מלאכי ג טז).**

"אָז נִדְבְּרוּ.. 'אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ' ", אליהו ומשיח מדברים. למה הם מדברים? אליהו ומשיח מצפים מתי אנחנו נכריע עם הזכויות שלנו שהם יבואו ויתגלו - והקב"ה חותם.

המפרשים מסבירים; מה פירוש אליהו ומשיח כותבים והקב"ה חותם? הכונה היא; שהקב"ה נותן פרסום למצוה שהאדם הזה עשה, שתתפרסם בעולם. אליהו ומשיח המליצו, כתבו, אמרו ראוי לפרסום, ה' חתם והדבר התפרסם בכל העולם. כל אחד מאתנו יבדוק כמה מהמצוות שלו התפרסמו כבר בכל העולם.

היה יהודי אחד מראדין, קראו לו ר' ישראל מאיר - 'החפץ חיים', הוא התפרסם בכל העולם. אין בית כמעט שאין בו את 'המשנה ברורה' והלכות לשון הרע של 'החפץ חיים'. הוא עשה מצוות - אליהו ומשיח כתבו והקב"ה חתם. וכך התפרסם בכל העולם.

אדם יכול להגיע לשעורים שהוא אפילו לא חולם עליהם. כל אחד מאתנו יכול להגיע לדרגה שהוא לא משער ועוד להגדיל את כל מה שהוא עושה פי כמה וכמה וללא גבול. השאלה היא - למה הוא שואף בחייו. ■

ונירא מאד לנפשנו אמרנו: **'אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה'**.

איזה בושה תהיה לנו כשנגיע לעולם האמת ונצטרך לעמוד לפני בורא עולם להסביר לו למה אנחנו לא עשינו משהו בשביל להוציא אותו מבית האסורים.

תארו לכם אם ח"ו אחד הילדים שלנו היה במאסר, מי היה נח ומי היה נרגע? מי היה שוקט על שמריו? מי לא היה רץ ומתרוצץ ומבקש עזרה בשביל לעזור לו לשחרר את בנו? והקב"ה אומר: "אני תלוי בכם - וזה תלוי בתשובה שלכם אם תעשו תשובה אתם משחררים אותי - ואם לא, אני תקוע אתכם".

מה נדבר ומה נצטדק לפני מלכו של עולם? כך אירע לנו כמה פעמים אומר **'בעל החרדים'** ובשובנו לעיר הבבלי הזמן נשתומם לבנו בצרותנו כי רבות אנחותינו ו**'הַיָּם הַהוֹלֵךְ וְסֵעָר'** עלינו (יונה א יא). כל פעם היתה להם התעוררות בציון (קבר רבי שמעון). היו מחליטים שבושה וכלימה לעמוד לפני בורא עולם וצריך לעשות משהו, אבל כשמגיעים שוב פעם למקום, החיים זורמים ושוב פעם שממה ושממון, עד שמגיעים עוד פעם לציון ועוד פעם ועוד פעם חוזרים על התקונים ו**'הַיָּם הַהוֹלֵךְ וְסֵעָר'** עלינו והצרות תוכפות.

מאז עברו חמש מאות שנה ועדין הקב"ה במאסר אתנו ועדין דברי ההקדמה האלה שרירין וקיימין והקב"ה עוד ממתין אולי **"ויפן פה נכה"** אולי ימצא שיש איש, שנים, או שלשה.

בהפטרת שבת הגדול כתוב: **"אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ד' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשְׁבוּ ד' וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי ד' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ"** (מלאכי ג טז) ומי יהיה הנמלט מגוג ומגוג? - כל הכתוב בספר. מי שיהיה כתוב בספר הזכרון הזה שהוא ישב עם רעיו וידידיו וחפשו עצה. **"נִדְבְּרוּ.. אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ"** מה לעשות בעת כזאת אלה הנכתבים אצל הקב"ה בספר הזכרון **"לְיִרְאֵי ד' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ"**. הם חושבים על **"שְׁמוֹ"** ולא חושבים על שמם. לא על כבוד ולא על תפקיד ולא על שום דבר וענין, רק על שמו יתברך.

הקב"ה מחפש כאלה **"יִרְאֵי ד' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ"** אם יש כאלה שיצטרפו לארגון שופר בהחזרת בנים בתשובה ואז ה' אומר,

➤➤➤ המשך מעמ' 1

"ב'אָרְץ זְכַת חֶלֶב וְרִבְשׁ" (שמות ג ח) על אחת כמה וכמה. במי זה תלוי? בנו ורק בנו.

להוציא את השכינה ממאסרה

בהקדמת בעל החרדים נאמר: "אמר המחבר בהיות חברים מקשיבים אצל ציון רבי שמעון בר יוחאי ע"ה עוסקים באמרותיו אמרות טהורות כדרכנו פעם בשנה מעת לעת ומפקידה לפקידה **"שָׁם יִשְׁכְּנוּ גַם בְּכִינוּ"** (תהלים קלז א), צעקנו במרירות לבנו ויתכו כמים שאגותינו בראותנו איך רבי שמעון בר יוחאי וחבריו בדורותיו היו מצטערים, מאוננים ובוכים כל יום על גלות השכינה וכבוד ה' הגדול המחולל בגוים על רוב פשענו. ואותם הצדיקים לא היו 'גרמא בניזקין' וקל וחומר לנו שאנחנו הגורמים שיש לנו לבכות ולהצטער כפלים".

מחבר ספר **'בעל החרדים'** היה צדיק יסוד עולם וצדיק נסתר עד שגילה אותו האר"י הקדוש. הוא חיבר את הספר **'בעל החרדים'** בגלל מה שכתב בהקדמה דלעיל וכדלקמן.

אומר **'בעל החרדים'**: - **"ויפן פה נכה"** (שמות ב יב) הקב"ה מסתובב ימינה ושמאלה להסתכל אולי יש מישהו שיתעורר בתשובה לשבור את בית האסורים הזה, שבו הוא כלוא עם ישראל ביחד, הדא הוא דכתיב: **"לֹאמוֹ לְאֶסְרוּם צִאוּ לְאֶשֶׁר בַּחֲשֵׁךְ הַגָּלוּ"** (ישעיה מט ט) **"ויפן פה נכה וירא פי אין איש"** אלא איש לדרכו פנו ואל בצעו ואין **"אֲנָשֵׁי חֵיל יִרְאֵי אֱ-לֹקִים אֲנָשֵׁי אֱמֶת שְׂנֵאֵי בְּצַע"** (שמות יח כא). הקב"ה מסתכל **"פה נכה"** ורואה **"פי אין איש"**, כל אחד פונה לעסקים שלו בעניניו האישיים וכל אחד דואג רק לממונו לירש את העולם הזה ואין אלה האנשים שנאמר בהם: **"אֲנָשֵׁי חֵיל יִרְאֵי אֱ-לֹקִים אֲנָשֵׁי אֱמֶת שְׂנֵאֵי בְּצַע"**. כך אומר רבי שמעון בר יוחאי בתקונים.

אלה הדברים יצאו מפה קדוש מדבר וגם עתה שפתותיו דובבות בקבר רבי שמעון בר יוחאי. ירדו לעמקי לבנו - כך אומר **'בעל החרדים'** - שמענו ותרגזו בטננו וזחלנו

יעמדו על הברכה

מרוקו בן סילביה יוכה לבנות צדיקות ויראות שמים	לרפואת יוסף בן עמרם קרווני	הצלחה פרנסה טובה וכל הישועות למרדכי מוטי ומירי אבוטבול	הצלחה לכל הישועות לחן בת תמי	כל הישועות ליצחק אבלין בן חוה	כל הישועות וזוג הגון להגית בת ראובן
אהרון בן מרים נחת רוח לכל המשפחה	רפואה שלמה לאינידיה בת דוד	הצלחה פרנסה טובה וכל הישועות לאליעזר בן חי אברהם	זרע בר קיימא ליוסף חיים בן חוה ונועה בת לאה לולו	פרנסה טובה וזרע בר קיימא לרוגן בן ראובן ואסתר בת מרים	כל הישועות ליניב בן ראובן
רפואה שלמה לפאביז בן מרים	רפואה שלמה לדוד בן קטיה דמארי	הצלחה פרנסה טובה וכל הישועות לדוד בן יהושע	רפואה שלימה לשלמה בן פריחה וריינה זילפה בת בנו	כל הישועות לזענהל בת אסתר	כל הישועות למשה בן יהודה
פרנסה טובה לאלברטו בן פאטינה	רפואה שלמה לשרה בת משה דמארי	זיווג הגון לרבקה בת ציונה	זיווג הגון לזוהבה בת בריה	פרנסה טובה ליהודה בן מוסא	כל הישועות ליהודית בת מרים
לעילוי נשמת יצחק בן מרים וסמי בן פלורה יהודה	רפואה שלמה לשושנה בת יוסף דמארי	רפואה שלמה למאיר בן רחל	זיווג הגון לאבנר בן לוכה לאה	פרנסה וחזרה בתשובה ורפואה שלמה לראובן בן חנה	זוג הגון ליעקב בן שלמה
הצלחת ארגון שופר	רפואה שלמה לבתיה בת יוסף גראסי	חזרה בתשובה לרחלי בת ציונה	שלום בית לשרה בת פרידה וניסן בן חפציבה	פרנסה טובה ובריאות למרים בת זרהה	לעילוי נשמת אהרון בן אברהם
זיווג הגון והצלחה לאליהו בן זורט	הצלחה פרנסה טובה וכל הישועות לישראל בן יוסף ומלכה בת דוד	רפואה שלמה למאיר בן פריחה ושושנה בת עליה ועליה בת לאה	הצלחת משפחת יוספוב	חזרה בתשובה פרנסה ורפואה שלמה למרים בת שרה	רפואה שלמה לעליהו בת חוה
רפואה שלמה לזוירוז בת מולה ובנימין בן סעדיה	הצלחה פרנסה טובה וכל הישועות לתמייר ואילנית סעדיה	חזרה בתשובה לישראל בן שושנה	זרע בר קיימא לאסתר ודורון בן לאה	לעילוי נשמת ניסים בן רחל	שלום בית לכפיר בן סימה וקרן בת מרים
לעילוי נשמת אורי בן ז'ורזט	הצלחה פרנסה טובה וכל הישועות לנבון ואורלי דוד	פרנסה טובה וזרע בר קיימא לאריאל בן תמרה ותמי תמרה בת ריינה זלפה	כל הישועות ורפואה שלימה לארמונד בן רחל יפית בת גולדה ואברהם בן גולדה	לעילוי נשמת יוסף בן שרה	לעילוי נשמת יעקב בן אברהם

מתכנסים...

אמנון יצחק

של"י א"א

<p>ביום רביעי 26/04/06</p> <p>השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30</p> <p>בבוסתן של אליה (ארמונות אליה)</p> <p>בראשלי"צ</p> <p>דמי נכסיה 15 ש"ח</p> <p>הערב לרופאת הרב בקובצה בן חיה, ותמר חיה בת שושנה הי"ד</p>	<p>ביום חמישי 27/04/06</p> <p>השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30</p> <p>באולמי מופת</p> <p>בבית שאן</p> <p>דמי נכסיה 10 ש"ח</p> <p>הערב לרופאת שלום בן אפרת ז"ל ונעמי מאיר מנחם בן רבקה ז"ל</p>
---	--

ההרצאות מאובסחות © כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" WWW.SHOFAR.NET

במלון נאות מדבר בבאר שבע
ימים רביעי ו"ד - רביעי כ"א 12-19/3/06

בהשתתפות

- הרב ישראל נח ברגר שליט"א
- הרב מנחם שטיין שליט"א
- הרב אברהם ברוך שליט"א
- הרב יורם כהן שליט"א
- הפייטן דוד שלמה שירו הי"ו ועוד...

לנשים

- הרבנית שושנה מלול תחי'
- חני ששון
- דוד החקייין
- סטנדאפיסט שמעון פרץ הי"ו

הזמרים

- אביעד גיל בלהיטיו החדשים
- משיח אביבי כהופעה מרהיבה
- פעילות עיפה לילדים
- בריכת שחיה בשעות נפרדות
- טיולים
- שחיה חמה וקרה חופשית
- ממתקים והפתעות לילדים

לפרטים: אוצרות חיים רח' התקופה 73 ת"א
050-3131740, 03-6880091

שירותי כח אדם וסיעוד

- עובדים זרים מכל העולם
- טיפול בקשישים, מוגבלים ונכים במסגרת חוק הסיעוד של ביטוח לאומי
- מטפלים למשך 24 שעות - אפשרי ללא לינה
- מענה מידי לכל פניה

ברישהין משרד העבודה והרווחה

1-700-704-204 פקס: 08-9356686 נ"ד: 050-8779779 רח' הרצל 96 רחובות, מיקוד: 76548 raz2004@bezeqint.net

מסחר ממונף ללא עמלות 24 שעות ביממה
הצטרף לפינוטק ותהנה ממערכת מסחר משוכללת ופשוטה להפעלה

חוזים עתידיים על מדדי המניות
ישראל 25, ארה"ב 100, גרמניה 30, צרפת 40 ואנגליה 100

COMMODITIES - סחורות
זהב, כסף, נפט

FOREX - מטבעות
סטרלינג/יין אירו/דולר דולר/יין סטרלינג/דולר
דולר/פרנק שוויצרי דולר/שקל דולר אמריקאי ועוד...

OPTION VANILLA - אופציות מט"ח
אירו/דולר דולר/יין סטרלינג/דולר

פינוטק- שוק ההון הפרטי שלך

חייג עכשיו: 2021 *

www.Finotec.com